

Ministeerium: riigil polegi kohustust kohalikke teid rahastada (2)

23.04.2013 15:09

Majandusministeeriumi teede- ja raudteeosakonna juhataja Ain Tatter lükkas ümber väited, et riigil on seadusest tulenev kohustus kindlas määras kütuseaktsiisist kohalikke teid rahastada, nii nagu seda nõuavad kohalikud omavalitsused.

Tatter rääkis Vikerraadio saates "Uudis+", et kohalike teede olukorra lahendamisel on kaalutud põhimõtteliselt kahte lahendust ehk mingite kohalike teede riigi omandisse võtmist ja rahastamise suurendamist.

Ta selgitas, et mis puudutab riigi poolset rahastamist, siis täna on seaduses põhimõte, et teehoid, kuivõrd kohalikud teed kuuluvad kohalikele omavalitsustele, on kohaliku elu korraldamise küsimus ja omavalitsused peavad seda rahastama oma tulubaasist ja täiendava toetusena saavad selleks riigieelarvest sihtfinantseeringu.

"Põhimõtteliselt poliitikud saavad täna otsustada seda rahalist määra suurendada, kui riigieelarves need vahendid on," lisas Tatter.

Kui levinud arusaama kohaselt läheb kütuseaktsiisist 75 protsenti teehoiu rahastamise ja sellest omakorda 10 protsenti kohalikele teedele, siis Tatter täpsustas, et seost kütuseaktsiisi tegeliku laekumise ja 10 protsendi kohalikele teedele eraldamise vahel seadus üldse ette ei näe.

"Tegelikult seaduse kohaselt ei ole üldse praegu riigil kohustust kohalikke teid rahastada täiendavalt, lisaks kohalike omavalitsuste tulubaasile. Täpsustan ära ka seda, et tegelikult ka kütuseaktsiisist ei rahastata riigiteid, see on ka välja kujunenud müüt, tegelikult seadus ütleb, et teehoiu vahendeid tuleb planeerida ulatuses, mis vastab planeeritava kütuseaktsiisi laekumisele 75 protsendi ulatuses, pluss siis seal on erisus erimärgistusega kütuse osas, aga kunagi ei ole ka riigimaanteid rahastatud 75 protsendi ulatuses kütuseaktsiisi tegelikust laekumisest. Finantseerimisallikaid on mitu, seal on siis riigi maksutulud, seal on välisvahendid, seal on ka laenuvõimalused," selgitas ta.

Kuigi varasematel aastatel oli tõesti seaduses kirjas, kui palju tuleks riigil täiendavalt kohalikele teedele raha eraldada, siis keeruliste aegade saabumisel, see punkt seadusest kadus.

"Tegelikult juba 2009. aastast ei ole fikseeritud ühtegi protsenti kohalikele teedele, seal on öeldud lihtsalt, et riigieelarves nähakse ette vahendid. See on puhalt igal aastal eelarveprotsessi osa, kui palju siis sellest aktsiisivahendist kohalikele teedele suunata," selgitas ta.

Kohalike omavalitsuste autonoomia satuks löögi alla

Kuigi omavalitsusliidud leiavad, et rahastamine peaks olema vastavuses kohalike teede läbisõiduga ja Tallinn on selles küsimuses ka kohtu poole pöördunud, siis Tatter sõnas, et seadusandja ei ole seda selliselt soovinud.

"Rahastamisprintsip on nii, et kohalike omavalitsuste tulubaas pluss iga-aastane riigieelarveline toetus. Iseasi on see, kas see on piisav või mitte, see on üldine küsimus, et kas omavalitsuse ülesanded ja neile eraldatud vahendid on tasakaalus," sõnas Tatter.

Rääkides aga osade kohalike teede riigi hallata võtmises, siis ohustaks see tema sõnul kohalike omavalitsuste autonoomiat.

"Probleemiks on see, et juhul, kui riik hakkab korraldama kohalike omavalitsuste teehoidu, siis tegelikult saab sellega kannatada kohalike omavalitsuste autonoomia. Põhimõtteliselt riik hakkaks sekkuma küsimustesse, kuhu paigaldatakse kanalisatsioon, parklad, puhkeskeskused. /.../ Ilmselt riik ei peakski sekkuma sellistesse omavalitsuste küsimustesse," lisas ta.

Maanteeameti peadirektori asetäitja ehituse ja arengu alal Kaupo Sirk kinnitas omalt poolt, et amet ei oleks selleks ka valmis ning hetkel tegelevad nad vaid kohalike teede riikliku järelevalvega.

Ta selgitas, et amet on hetkel võtnud eesmärgiks saada kompetentsikeskuseks, kes on valmis abistama nõu ja jõuga, et õigel ajal teha ära hanked ja tehnilised valikud.

"Me kindlasti ei ole valmis täna, homme ega järgmisel aastal võtma suuremat mahtu endale ette, see ikkagi eeldab pikka planeerimist, uute ressursside kaasamist, inimressursse ja kindlasti kiireid lahendusi siin ei ole," rääkis ta.

[Kadri Masing](#)

(Postimees/Scanpix)

- [Omavalitsused: teeaukude silumiseks mõeldud raha täidab eelarveauke \(4\) 22.04.2013](#)
- [Arved Breidaks: kogu kütuseaktsiis peaks minema teehoidu \(2\) 17.04.2013](#)
- [Tallinn nõuab kohtus valitsuselt kütuseaktsiisi raha \(10\) 17.04.2013](#)